

DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj
Négy hasábol poszt sorát 5 kr.
Nagyobb terjedelmű a többes-
birtokosok által az évi 1000
olcsóbb árért vételekkel
Bélyegdíj minden kiütésbe-
táradt 30 kr.

„Nyitár”-ben megjelenő köze-
mény minden poszt sora 20 kr.

Hirdetéseket felvételnek a kiadó-
hivatalban, KUPFASI I. könyv-
nyomdájában, valamint ZICHEN-
MAN H. könyv. iródjában is.
Név nélkül vagy bérmentesül
beküldött kéziratok nem ves-
tnek figyelmet.

Kéziratok visszaküldés
adatnak.

eket, ugyint: Bikszádi, Bártfai,
benbergi Halli, Ivándai, Karlsbadi,
Parádi, Rohitschi, Salvátor, Selti,
ermelléki ó-hegyi boraimat a leg-
én, hordó száma,
frt — 24 kr.
frt — 12 kr.
frt 18. — kr.
arért váltatnak vissza

nek „orda” turóját,
matr tünik fel,
ajánl:
JÓZSEF ZELMOS
debreczenben.

Figyelmeztetés.

Figyelmeztetjük ezennel a midinkább szaporodó
szúnyogok ellen a közönséget, hogy a mi készit-
ésünkkel:

Andi élelem keménymag. Curacao.
Crema de Cacao. Crema de Vanille.

Amelyek pedig a mi általunk először forgalomba
hozottunk.

Cocain-sect

alkalmazásával arra figyeljenek,
hogy a mi készit-
ésünkkel:

Cocain-sectünk, Dr. Ludwig
Koch által a mi általunk először forgalomba
hozottunk.

eredeti palack ára
frt 20 kr.

A mi készit-
ésünkkel kaphatók a
mi általunk először forgalomba
hozottunk.

eredeti palack ára
frt 20 kr.

A mi készit-
ésünkkel kaphatók a
mi általunk először forgalomba
hozottunk.

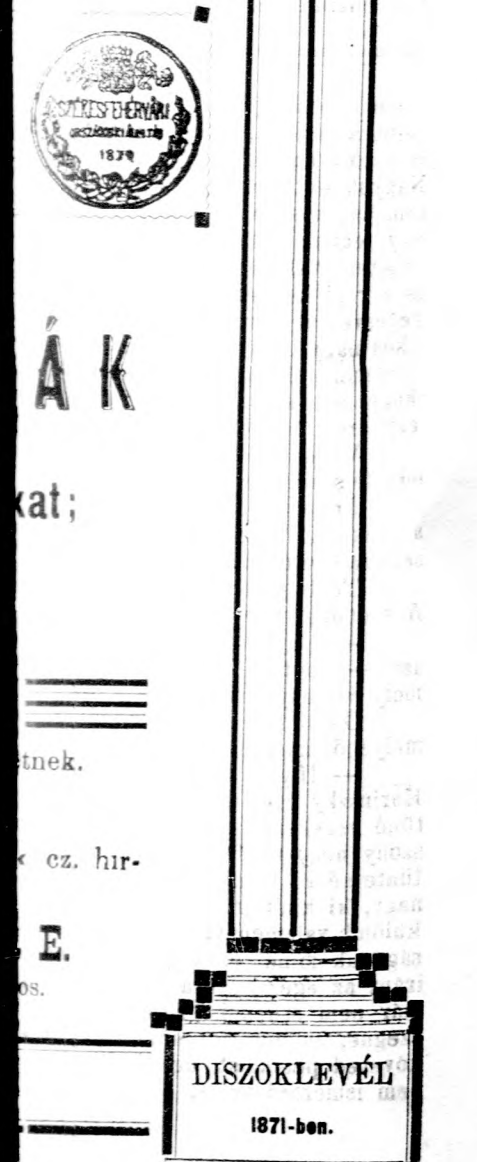
Iszákosságot

ok az én. — sok éven át hasz-
bizonnyul — szeremmel és ki-
ingyen küldök hatóságilag meg-
és esküvel megerősített bizo-
nyítványokat

Reinhold Retzlaff,
város, Dresden, 10. (Sachsen.)

KITÜNTETÉS

SZÉKES-
FEHÉRVÁR
széktér 1879.

DISZOKLEVÉL
1871-ben.

Vámháborunk Romániával.

Junius elsején megszűnik Romániával a békés és tegyük hozzá, ránk nézve káros vám- és kereskedelmi szerződés. Ugy az osztrák, mint a magyar kormány kiadták a tegnapi hivatalos lapokban az autonóm vámokra vonatkozó rendeleteiket. E rendelet — a mint már irtuk — 4 pontból áll.

Az első rendelet a Románia irányában alkalmazandó vámügyi rendszabályokra vonatkozik s az ásványok, gyógy- és illatszertanyagok, festő- és cserzőanyagok osztályainak kivételével általánosan 30 százalékos, sőt ezen kívül nagyszámú árucikkekre nézve még jelentősebb vámmeléseket állapít meg tételként.

A második rendelet a phylloxera Romániából való behurcolásának veszélyére való tekintettel teljességgel eltiltja a főzélék, gyümölcs, növények és növényrészek behozatalát Romániából.

A harmadik rendelet állategészségügyi tekintetben fogva gátat vet a sertések, juhok, kecskék és bárányok Romániából monarchiánkba való átvitele elé, önként értendő, hogy a szarvasmarhák behozatala tilalmazása tárgyában már korábban kibocsátott intézkedéseit ez alkalommal nem volt szükséges megújítani.

A negyedik rendelet teljesen megszünteti a Romániából behozott és Ausztria-Magyarországon kikészített gabona-félékre nézve jelenleg fennálló vámviszafizetési kedvezményt s egyidejűleg minden Törökországból, Oroszországból, Szerbiából és Bulgáriából behozandó gabonafélékre, a mennyiben ezek a belföldi malmok által vámviszafizetésre feldolgozásra jelentenek be, származási bizonylatot szab elő.

Az autonóm tarifa életbeléptetésével természetesen nincsen kimerítve a kormány feladata sem ezen a részen, sem Romániában.

Mit fognak oda át tenni, az nem a mi dolgunk, az iránt nem is érdeklődünk s ha attól nem tarthatnánk, hogy a rohamosan közelgő romániai krach a mi hitelző kereskedőinket és iparosainkat is sújtani fogja, merőben közönyösek lennénk az odavaló elhatározások iránt.

Hanem magunkra nézve, a teendők hosszu sorozata előtt állunk.

Mindig hirdettük, hogy a romániai állam, nyers bőr és gabna behozatal nekünk kárunkra van s hogy ebbeli veszteségünknek nem felel meg a túlnyúló kivitt iparcikkékből származó nyereség. Azonban soha sem tévesztettük szem elől, hogy — kivált határszéli kiviteli iparunk sokszoros tekintetét érdemel s hogy ezen iparosainkat védeni, támogatni kötelesség.

Hanem magunkra nézve, a teendők hosszu sorozata előtt állunk.

Mindig hirdettük, hogy a romániai állam, nyers bőr és gabna behozatal nekünk kárunkra van s hogy ebbeli veszteségünknek nem felel meg a túlnyúló kivitt iparcikkékből származó nyereség. Azonban soha sem tévesztettük szem elől, hogy — kivált határszéli kiviteli iparunk sokszoros tekintetét érdemel s hogy ezen iparosainkat védeni, támogatni kötelesség.

Hanem magunkra nézve, a teendők hosszu sorozata előtt állunk.

Nem elég tehát, hogy a kormány meg-
izenje a vámháborút Romániának, hanem
gondoskodnia kell arról is, hogy azok a
kötélverők, csizmadiaik, kalaposok, posztó-
sok, kerékgyártók, vasműhely tulajdonosok,
timárok, asztalosok — kik eddig Romániá-
ban adták el áruikat, új és biztos piac-
zatot kapjanak az elvesztett romániai piac
helyett.

E piacok önként kínálkoznak Bul-
gáriában, Szerbiában, Ruméliában és a ma-
gyar Alföldön.

Mi tehát a teendő?
Kedvezményes vámtarifával lehetővé
tenni a piacvesztett iparosoknak, hogy
olcsó szállítás útján új piacokat szerez-
zenek.

De még ez nem elég.
Tudjuk, hogy a gazdasági téren min-
den rendszerváltozás bajjal, kényelmetlen-
séggel, költségekkel és az üzletnek egy
bizonyos ideig való fennakadásával jár.
Már pedig a piacváltás: rendszerválto-
zás. A rendszerváltozást kibírja a tőke-
pénzes iparos, de nem bírja ki a tőke nél-
kül dolgozó. Itt tehát egy átfutó segélyre
van szükség s ezt megadni a kormány fel-
adata.

Ugy látszik, e feladatnak tudatával
bir a kormány, mert ezen ügyben értekez-
letet hívott össze, mely már megis kezdte
tanácskozásait.

Mint minden ily értekezleten, úgy itt
is sokat beszéltek, de a kérdés érdeme az,
hogy a határszéli iparosoknál tegyen a
kormány nagyobb mérvű megrendeléseket a
hadisereg felszerelése érdekében; rendeljen
meg bakkancsot, csizmát, nyergét, kantárt,
vászmat, pokrócot, posztót stb. Kényszerítse
rá e rendkívüli körülmények mellett
a nagy vállalkozó-szállítót, hogy szükség-
leteinek egy részét a Románia elmaradása
által szenvedő vidékeken (leginkább Erdé-
lyben) szerezzze be.

Ekként az iparosok abba a helyzetbe
jutnak, hogy munkájuk lesz s előkészületei-
ket az új piacok szerzésére minden rázkó-
dás nélkül megtehetik.

Terjedjen ki a kormány figyelme arra
is, hogy számos erdélyi iparcikk a feldol-
gozásra szükséges nyersanyagot eddig Ro-
mániából kapta.

Igy a posztósok a gyapjút, a timárok
a nyers bőrt, a malmosok és szeszgyárosok
a gabnát.

Arra kell tehát ügykezni, hogy ezen
iparosok ne szenvedjenek a feldolgozandó
anyag-szükségben. Erdély felé kell emé-
l-

Ugy látszik, e feladatnak tudatával
bir a kormány, mert ezen ügyben értekez-
letet hívott össze, mely már megis kezdte
tanácskozásait.

Mint minden ily értekezleten, úgy itt
is sokat beszéltek, de a kérdés érdeme az,
hogy a határszéli iparosoknál tegyen a
kormány nagyobb mérvű megrendeléseket a
hadisereg felszerelése érdekében; rendeljen
meg bakkancsot, csizmát, nyergét, kantárt,
vászmat, pokrócot, posztót stb. Kényszerítse
rá e rendkívüli körülmények mellett
a nagy vállalkozó-szállítót, hogy szükség-
leteinek egy részét a Románia elmaradása
által szenvedő vidékeken (leginkább Erdé-
lyben) szerezzze be.

Ekként az iparosok abba a helyzetbe
jutnak, hogy munkájuk lesz s előkészületei-
ket az új piacok szerzésére minden rázkó-
dás nélkül megtehetik.

Terjedjen ki a kormány figyelme arra
is, hogy számos erdélyi iparcikk a feldol-
gozásra szükséges nyersanyagot eddig Ro-
mániából kapta.

Igy a posztósok a gyapjút, a timárok
a nyers bőrt, a malmosok és szeszgyárosok
a gabnát.

Arra kell tehát ügykezni, hogy ezen
iparosok ne szenvedjenek a feldolgozandó
anyag-szükségben. Erdély felé kell emé-
l-

Ugy látszik, e feladatnak tudatával
bir a kormány, mert ezen ügyben értekez-
letet hívott össze, mely már megis kezdte
tanácskozásait.

Mint minden ily értekezleten, úgy itt
is sokat beszéltek, de a kérdés érdeme az,
hogy a határszéli iparosoknál tegyen a
kormány nagyobb mérvű megrendeléseket a
hadisereg felszerelése érdekében; rendeljen
meg bakkancsot, csizmát, nyergét, kantárt,
vászmat, pokrócot, posztót stb. Kényszerítse
rá e rendkívüli körülmények mellett
a nagy vállalkozó-szállítót, hogy szükség-
leteinek egy részét a Románia elmaradása
által szenvedő vidékeken (leginkább Erdé-
lyben) szerezzze be.

Ekként az iparosok abba a helyzetbe
jutnak, hogy munkájuk lesz s előkészületei-
ket az új piacok szerzésére minden rázkó-
dás nélkül megtehetik.

Terjedjen ki a kormány figyelme arra
is, hogy számos erdélyi iparcikk a feldol-
gozásra szükséges nyersanyagot eddig Ro-
mániából kapta.

fogva terelni az anyaország termelésének
egy részét. Ugy is nagy közgazdasági baja
volt Erdélynek, hogy alig-alig volt belföldi
forgalma.

Nyersterményeikkel ép úgy kifelé gra-
vitaltak, mint iparcikkikkal. Egyfelől ki-
vittek az anyaországhál a gyapjút, nyers-
bőrt, gabnát, másfelől ugyanezen tárgyakat
behozták Romániából. Ekként ha nem több,
de a fuvarilletmények mindenestre veszen-
dőbe mentek.

Ez beteges állapot volt.
Most a vámháború jó alkalmat nyújt
a beteges állapot orvoslására. A mi rossz
van a vámháborúban, abból is hasznot
huzhatunk, ha életre való kormány áll az
ország élén s a szállítási tarifában nyuj-
tott kedvezményekkel elősegíti a belfor-
galmat.

— Tisza Kálmán minisztereinknek a
Janszki-ügyben adott képviselőházi feleletét
illetőleg a P. Lloyd, „azon gyantást” fejezi ki,
hogy a minisztereinknek e fele-
letre őfelsége által specziá-
lisan nem hivatalmaztatott fel-
s a P. Lloyd e feleletben „semmitsem talál, a
mi a minisztereinköt arra bírhatta volna,
hogy ez ügyben előzetes kérdést tegyen Bécs-
ben s őfelségétől különös felhatalmazást
kerjen.”

— A dunamelleki ref. egyh. ker. most folyó
közgyűlésének a konventi tagok megválasztá-
sáról szóló jelentés felolvassása képezte első
pontját. A legtöbb szavazatot nyerte és mint
ilyen megválasztott: az egyházi tagok közül:
Szilády Aron, Baksay Sándor és Filó Lajos;
a világiak közül pedig: Kerkapoly Károly,
Szilády Dezso és Ballagi Mór. Egyházköri-
leti ajándékok megválasztottak: Szilassy Alá-
d és Teleky József gr., a kik az esküt
mindjárt le is tették.

— Giers és Bismark. Hír szerint Giers
külügyminiszter Franzensbadba menet meg
akarja látogatni Bismark hg. német birodalmi
kancellárt Frídrichsruhában.

KARCZOLATOK.

(Hentzy, Alnoch, Tisza Kálmán, Falk sat.)

Miaiat: a főváros egyetemi ifjusága ta-
nácskozott a felett, hogy fáklás-zenét adjon
Ugron Gábornak, a ki Tiszát erélyes szava-
kban interpellálta a Hentzi-és Alnoch-sir mel-
lett lefolyt katonai tüntetés tárgyában és le-
leplezéseivel mintegy ujja önté a Hentzi
budavári szobrárt: azalatt egy u. n. j. eszméje
támadt egy érdemre s o m j a s országgyű-
lési kormányparti képviselőnek.

Van egy jogász fia. Milyen derék volna,
ha ez a fia odahatna, hogy a mameukok fő-
generalisa, Tisza Kálmán is kapna fáklás-ze-

rozásból származó cselekedetek tartós rend-
szerességében nem az emberi cselekedetek
mozgató törvényét látja, hanem megfordítva,
törvényszerűséget lát abban, hogy a változha-
talan viszonyok mindig egyforma eredményt
tüntetnek fel.

Arra a kérdésre, vajon az emberi akarat
minden időben elfogadható okokat tud-e fel-
mutatni, és hogy az események lelektani okát,
feljegyezte-e mindig a statisztika? Arra csak
nemmel lehet felelni; mert a lelektani okok
nem mindig, sőt csakis ritkán szolgáltat-
ják a statisztikus rendelkezésére.

Minnek utána azonban a statisztika mégis
csak kétséget hagy fenn, nem tudván bebi-
zonyítani, hogy a cselekmény, (a büntény) a
szabad akarat független követéséből származ-
zó-e, vagy hogy a szabad akaratról függet-
len vágyak, remények csalogatták a bűn el-
követésére, azért a statisztikának az erköl-
cstanra való befolyásáról nehéz szólni, mert
nagy különbség van a megfontolt, kiszámított
cselekvés között és a között, melyet a vágyak,
indulatok, szevedélyek provokálnak.

A szabadakaratról függő cselekvények
közé tartozik az öngyilkosság. Az öngyilkosságnál
keressük a körülményeket, a
kort, állapotot, nemet, nemzetiséget, hitvallást,
egyalj és napszakot stb., ezeket egybevetve
a cselekedet s körülmények között egyenlőszámu
öngyilkosságok lesznek, míg a megnevezett
körülmények ellenkező eredményt mutatnak
fel. Ezen jelenség függ a befolyásoktól, me-
lyeknek az akarat alá van vetve; függ a rend-
szerességétől, melylyel az akarat működni szo-

nét. Ennek a fiúnak a pályája t u s t é n t meg-
volna állapítva!

Es csakugyan! ott olvassuk az „A. és
Vid.” táviratai között, miszerint „S z o m j a s
J ó z s e f, k o r m a n y p á r t i k é p v i s e -
l ő f i a, S z o m j a s L a j o s j o g á s z, a
k i a z i f j u s á g i t a n t e t e s e k e g y i k
v e z e l ő j e v o l t, T i s z a n a k f á k l y á s
z e n e t k é s z ű l r e n d e z t e t t n i: k i j e -
l e n t e, h o g y a p é n z r ő l ő g o n d o s k o d i k.”

Ebből bizony furcsa gyanu támadhat. Az
ugyanis, hogy Tisza Kálmán — ha nem is
szj á m i t o t t a J a n s z k y - f e l e e s e t h a t á s a r a,
a z é r t a z t (a m i u t e s e j t e l m ű n k e k m á r k i f e j e -
z é s t a d t u n k) m e g i s c s a k j ó a l k o m l a n n a k t e k i n t e t t e
a n é p f ö l k e l e s i t ö r v é n y e s a t u l - d e f i c i t t e k á l t a l
m e g t é p á z o t t „ n é p s z e r ű s é g e n e k ” (?) k i t a r o z á s a r a.
H i s z e n e g y o l y a n k i s f á k l y á s z e n e a l i g
k e r ű l t ö b b e 3 — 4 0 0 f o r i n t n a l, e n n y i c s a k k i k e -
r ű l m e g a r e n d e l k e z é s i a l a p b o l i s !

Csak hogy a magyar ifjuság lelkesültségét
nem lehet a mameukok csöbreibe lecsa-
polni.

Tisza is fáklás-zenére éhezett volna?
Inkább nem adtak fáklás-zenét annak,
a kinek akartak — Ugron Gábornak; csak
ne kelljen Tiszát is megjelenezni!

Azt ígérte Tisza, hogy a Janszkyfélehez
hasonló tüntetések nem fognak ismét-
lődni.

Vagy is, a Hentzy sirja, és az Alnoch
sirja több megkoszoruztatni nem fog.

Mert a többi hasonló katonai botrá-
nyok, a Seomana, Dienst-Rüstow, Meduna,
Boemelberg és tudj Isten még mifélek, csak
akkor szűnnek meg ismétlődni, ha — az al-
kotmány értelmében — létesítjük az önálló
magyar hadsereget.

Erről pedig Tisza, ő, a magyar politika
Hentzy-szobra, biztosítani nem tud!

Alnoch felakarta robbantani a lánczhidat
és a lánczhid nem robbant fel, csak maga
semmissült meg a merénylő.

Magyar alkotmányosság — lánczhid.
Alnoch — Tisza Kálmán.

Csak a „Pester Lloyd” merete Janszkyt
védelmébe fogni.

Mit mond ehhez a 13 vértanu váross,
Arad, a melynek képviselője parlamentünkben
Falk, a „Pester Lloyd” f. szerkesztője?

Hát Szász Károly, ref. püspök, a ki Gör-
gey Arthurt a szószékből hasonlított a Meg-
váltóhoz, nem irt ódát a Hentzy-szoborhoz?

kott és mely a szabad akaratot kérdésessé
teszi. Az emberi szabad akarat közvetlen füg-
getlensége külső fizikai tényezőktől ered;
ezen tényezők egyes pillanatok, melyek hatá-
sát egyes ember általában nem érzi, vagy
alig érzi.

A „befolyások” tüzetesebb megfigyelése
után azonban azt látjuk, hogy vajmi könnyen
származnak fétremagyarítások. Ezt leginkább
látjuk az öngyilkosoknál.

A számok azt mutatják, hogy az euró-
pai népek között legnagyobb, vagy helyeseb-
ben mondva, legtöbb hajlammal bírnak az öngyilkosságra a skandinávok; különösen a dánok és a németek; legkevesebb hajlammal bírnak a román népek; a magyar a közép arányt szolgáltatja. Továbbá, hogy a nemzeti-
ség befolyása egyenkönnyen megy a vallással. A protestánsoknak nagyobb számú öngyilkosai vannak, mint a görög vagy római katolikusoknak. A mi a nemet illeti, háromszor-négyszer annyi férfi öngyilkos van, mint nő; mégis azonban korra nézve különbség van közöttük, mert a női öngyilkosok száma a 16—30 éveseknél nagyobb, mint a férfiaknál hasonló korban. Általában az öngyilkosság iránti hajlam az ifjuságtól az öregségig emelkedőben van és ezen körülmény illetőleg egész Európában általános a törvényszerűség. A nap állása, az évszakok különbsége befolyással van az öngyilkosságok számára. A hidegbe való átmenet megapasztja az öngyilkosok számát, a meleg fokozza. Reggeli 6—8 és esti 4—6 óra között van a legtöbb öngyilkosság. A műveltség nem igen akadályozza az öngyilkosok

A „DEBRECZEN” TARCZÁJA.

Az öngyilkosság.

Egy idő óta úgy látszik, hogy az öngyilkosságok megint szaporodásban jelentkeznek, ezen körülmény arra indított, hogy egy kis elmefuttatást engedjek meg magamnak e tisztelet lap hasábjain.

Mióta a statisztika az emberi szabad és nem szabad cselekedetek följegyzésével is foglalkozik, azóta mindinkább lehet azt a kérdést hallani, mi befolyása van a statisztikának a népek erkölcsére, egyáltalában az erkölcsstanra?

Quetelet, a statisztikusok első tekintélye és ezen tudományuk ugyszólván teremője, azt mondja „Sur l'homme” című munkájában: Minden társadalmi lény bizonyos sorrendben követi el a bűnöket és büntényeket; ezen bűnök és büntények az emberi test szervezetének szükségszerű következményei. Ez az elmélet az első pillanatan megijeszti az embert, azonban ha közelebbről vizsgálja az ember, mindjárt meggyőződik arról, hogy az ember a mennyiben elköveti a bűnöket és büntényeket, ep úgy a javulásra is megvannak benne vagy is inkább szervezetében az eszközei.

Minden ember a társadalom tagja, és mint ilyen, szükségszerűen adózik a rossznak. Vannak, kik ezen körülményt a természet törvényeiből magyarázzák ki, mondván, h. a természet általános törvényei az uralkodók, az

ember akarata semmi. Vannak, a kik azt mondják, hogy mióta a cselekedetek rendszerességét észreveszik, azóta a szabad akaratból származó erkölcsiség is szabad cselekedetek megérthetlenebbek előttük. Hogy mióta a statisztika évenként bizonyos számú büntényt mutat föl és ezen szám évről-évre, budgetszerűleg jelenik meg, ez jelenleg a legborzasztóbban rövidíti szabadsagunkat; — mintha valami külső erő kényszerítene, mely azonban csodálatos módon láthatatlanul intézkedik végez és határoz. A természetnek ezen érzeink alá nem eső törvényét mindegyiünknek végre kell hajtani. Ezen törvény a társadalmi fizikában rejlik.

Vannak továbbá, kik a szabadságot egyszerűen tagadják. Törvény nélkül, legyen az akár társadalmi, akár fizikai — semmi se történik.

D a n k w a r d t a büntények megitélését és büntetését a természet következtetésnek tartja: a büntetés, melyet az állam polgári törvény alkalmaz, a magánbsszu helyett van; a magánbsszu pedig nem egyéb, mint a természet törvényeinek alapul ellenhatás izgatottságából származó szenvedély.

A német bölcsészek azt mondják a szabadságról és szükségességről, hogy az emberi cselekedeteknél a tapasztalati megalkuvás és a szigorú esetlegesség ismert dolog; hogy azonban az anyagi fatalizmussal szemben nemcsak a szabadság öntudata, hanem annak a mi cselekedeteinkre való befolyása is megmarad.

D r o b i c s az emberi szabad elhatá-

Vagy azt hiszi, hogy erről a themáról a Tisza Kálmán válaszában már is elég költésény van?

Gili Balázs.

Az iparos-tanulók oktatása.

(Felhívás hazai társadalom minden rendű és rangú közönségéhez.) Az ipart kell partolni, ez a jelszó! Ezt halljuk a törvényhozók házában, ezt említik a választási program-beszédekben, ezt hangoztatja az egész társadalom, minden rend, rang és osztálykülönbség nélkül.

Egyetért tehát az egész ország abban, hogy az ipart partolni kell s mert egyetért, egyszerűsöd hazafuini kötelezettségé avatva fel a kérdést.

És ennel egy lépéssel még tovább megyek és tartózkodás nélkül kimondom, hogy hazai iparunk minden irányban való partolása és fejlesztése nemzeti becsület-kérdés.

A módok, melyeket innen és onnan, azok, kik magukat hivatottaknak érzik, ajánlanak — sokféle, különböző módon itt és ott nyilvánulnak is, ha mindjárt a nézeteltérések e téren sem hiányozhatnak. — De egyben mindenki egyetért s ez az az: az iparüzés iránti érdeket ébreszteni, ezáltal egy életerős iparos osztályt teremteni és az ipari értelem fejlesztési elodáztatlan szükség és köteleesség, ha a világversenyvel szembe szállani és közigazgatási állapotaink segíteni akarunk.

És még e téren, ez irányban legkevesebb történik. Az iparüzésre a középosztályból csak a bukott gymnazisták és realisták határozzák el magukat, ezek is csak részben, sőt az iparos osztály egy nagy része tudást kíván nevelni gyermekeiből, nem kérdeve van-e, nincs-e hivatása? Nem tudunk, nem akarunk polgári osztályt teremteni, nevelni!

Az ipari értelem fejlesztése elé pedig az iparos-tanulmányok tulajony része gátat vet. — Kétszázal több tanucz-iskola áll felügyelet alatt, tehát a gyakorlati tapasztalatokból beszélnek.

Más osztálybeliek pedig csak igen szóróványosan s aránylag igen kevesen foglalkoznak e kérdéssel, holott fel fogásom szerint az iparos ifjuság kellő tanításában közigazgatási viszonyaink fejlődésének egy nevezetes csirája rejlik.

Csak az állam tehát az, mely erőcsélesleg mindent, anyagilag pedig annyit, mennyit külföldben is teljesíthet állami háztartásunk megenged, megtesz és a községek, melyeket a törvény kénszerít.

De ez nem elég. Az iparos tanuló iskolái, mondhatjuk meg új intézmény.

Az ifjuság, mely ezt látogatja, legnagyobb részben gyenge anyag s a tanítói kar, mely közreműködik, egész erejét össze kell hogy szedje, hogy a tanításra határozott heti néhány óra után csak némi eredményt mutathasson fel.

És a tanítót nemcsak az gátolja, hogy a tanításra kevés az idő, hogy az anyag meglehetősen nyers, hanem gátolja nagy mértékben azon körülmény, mely szerint az iparos tanuló iskolái uicsenek kellően felszerelve.

A szűkre szabott tanítási idő megkiváná különösen a szemléleti oktatást és másrészt az iparoktatás természeté megkövetelne, hogy a tan-testületek a legszükségesebb tanulmányi könyvtárral, a szakokba vágó iparszaklapokkal rendelkezzenek. Mert lehet az a tanító vagy tanár kitünően végzett egyén, de nem foglalkozott soha ipari irodalommal.

Azt pedig, hogy a tan-testület vegyen magának tiszteletdíjából ily könyveket és lapo-

kat, követelni nem lehet: valamint reményleni sem lehet azt, hogy a községek szerzendik majd egykor be az említett felszereléseket.

Es van még egy sajnos körülmény.

A legtöbb iparos tanuló ma még a legszegényebbsorsú szülő gyermeke vagy árva. — Nincs, ki neki könyvre, rajz és íróeszközökre egy fillért adjon; — a tanucz-tartó mesterek kilenczven századrésze megtagadja ezt tőle, ki neki ingyen cselédje azért a kevés gyakorlati képzésért, melyért ő egész testi erejével áldoz.

Kénytelenek tehát a könyveket és egyéb taneszközöket a községek beszerezni, mi csak nagy bajjal s vajmi felülelesen történik s az eredményei, hogy a könyvek az év végével az ifjútól elvételnek s rongyosan, gyakran piszkosan a következőknek adatkak: pedig ha jól nevelt iparos tanuló a könyvet és egyéb tárgyzeteit magával vihetné az életbe, többet tanul.

Ezeket a bajokat tehát segíteni kell: segíteni pedig az egész társadalomnak, nem véve ki egy osztályt sem, közös erővel akarattal. És ha segít? Nem tesz egyebet, mint közzetkezes maradjon a társadalomhoz, hogy az ipart partolni kell, mert az iparpártolás egyik legbatalmasabb eszköze az iparos ifjuság helyes oktatása képezi.

Társadalomunkú áldozatkészébbt a művelt világ nem tud felmutatni. — Mutatják ezt nagy nemzeti alkotásaink és tapasztaljuk ezt nap nap után.

Mivel pedig itt nincsen szó oly összegekről mely társadalomunk erejét tuhaladná, azért beleje helyezem teljes bizalmamat és reményemet. Fililereket fogunk kérni csak alkalmas időben, melyek áldást fognak árasztani iparifjuságunkra s nevelni fogják a nemzet értelmét és anyagi tökéjét.

Ezeknek szükségképeni előrebocsájtása után mely tisztelettel és hazafuini bizalommal fordulok a társadalom minden osztálybeli tiszteit közönségéhez, vegyék figyelembe a — majdan e felhívás alapján a hivatott és érdekelte községek által megindítandó mozgalmat, adakozzanak! hogy minden iparos tanucz-iskolának a legszükségesebb anyag-gyűjteményt és ipari szakirodalmi termékeket beszerezhessek; esetleg a vizsgák alkalmával a kilepő tanulóknak könyveket ajándékozzassunk.

A tan-testületek szövetkeze az ipartanodai bizottságokkal és iparhatóságokkal, melyek a mozgalmnak megadják a hivatalos jellegét, rendezzenek a vizsgák alkalmakor, vagy más időben is ünnepejüket, mulatságokat stb. és vonják be az egész társadalmat néhány fillérral a jövő iparos nemzedék érdekében.

Öt éven át minden évben 100—150 forint összegű beszerezhető lesz minden szükséglet nélkül, hogy ezt valaki érezné s az iparos tanuló iskolái az országban megerősödnének, mert gondolni fog véle minden ember, ki fejlesztésükre fillérével támogat.

Felébred a közérdekeltség s tápot fog nyújtani egy következményekben nagy horderővel bíró intézménynek.

E felhívásra engemet nem hivatalos közelesem, hanem azon ügyszertet indított, mely áthatja egész lényemet, mely népszerűségre nem áhítozik, s ezért ösztelen.

Alapjában ismerem társadalomunk magas arányait s próbó hgyességéit; — az elsőkévetem reményem hogyonyát, az utóbbiak nem veszedelmesek.

Hazafuini ösztinte tisztelettel

J. Péterffy Jozsef, miniszteri biztos.

A szivtelenek.

— Regény Pápai Imrétől. — 9. köztel. —

Keblere hajta fejét, elfojtott hangon suttogá:

— Nem lesz ez mindég így. Idővel szétozlik a mámor. Felébred csalámaiból s látni fogja: minő tres a fény, a ragyogás, mely után futott, mely környezte. Felébred és megfajult szive, vissza sirja a megvetett egyszerű de igaz világot, csalódott leke hol találjon megnyugvást? Mily jó lesz akkor, ha módott egy helyen, egyszeróval, hol elsrathatja vesztett álmait, eitközölt étet.

Megérem-e én azt? Talál-e ily szivet, ha már én nem élek?

Imádkozzál érette! Imádkozzunk érette!

Egy héttel lett öregebb a világ s az emberek. E hét alatt Arthur sorra látogató régi ismerőseit, gyermekkori barátjait, újra megköte velök a barátság, ismeretség megszakított fonalát. Várták, szivesen látták mindenütt. Gazdag fia volt, anyjáról is szép vagyon maradt reá, amerikai gyáraiól, vagyonáról pedig mesés hírek keringenek. Azonkívül megjelenése, alakja is imponált. Az erőteljes szoborszerű alak, ez a nyugodt, mosolytalan arc, a rejtélyesség titokzatos varázsa, mely az egész alakot övezi, kiváló érdekeltséget kelteit mindenütt. Alig ismertek reá. Legtöbben előnyre magyarázták változotát.

A kis városiak ép oly újságvágyók, mint a mily ragaszkodók a mult emlékeihez. Rajongnak a nyilvánosságáért, kegyellett gondolkak a multa. Arthur a mult emlékein kívül az újdonság ingerével is bírt. Nem is beszéltek sokáig másról, csak róla.

Arthur lett a nap hőse. Az apák — a leányosok — gazdag tapasztalatait emlegették,

A Hentzi-szobor.*)

Mikor a cigány a szunyogháló alatt tíz fok hidegben fagyoskodott a hortobágyi pusztán, azzal vigasztalta magát, hogy jó meleg bundája van — Nagyváradon.

Mikor marhavész idején a cigány lova is ebulott, a cigány azzal vigasztalta magát, hogy megszűnt a dög.

Mikor gazdag embereket kirabolnak, a cigány boldogan dicsekszik, hogy ő vele ilyen nem történhetik.

A cigány eszjárással egészen rokon az egyszeri generalis jó kedve, a ki azért örült annak, hogy katonái csaknem egy szálig elestek, mert így legalább nem szaladhatnak el.

Mert nincs a világon olyan rossz dolog, nincs olyan bajos vagy kellemetlen állapot, a minek ne volna jó oldala is.

Igy annak is, hogy a Hentzi-szobor ott áll éppen a királyi palota, a József főherczeg palotája, a honvédelmi miniszterium és a magyar miniszterelnökségi palotta közt, megvan az a jó oldala, hogy a magyar nemzetet az 1849-iki győzelmekre emlékezteti.

Az embert, — mint ezt ma egy kormánypárti lap oly élczenen és tépintatósan a megjegyzi, — főlemelő érzés futja át a Hentzi-szobor láttára; mert ez kézzelfogható bizonyossága annak, hogy a magyar honvédek Budavár ormaira föltűték a trikolor és Hentzi tábornokot, a várnak védőjét, Pest bombázóját agyonlőtték.

A lap nagyon jól ismeri az emberi érzelmekeket.

Shakespearek sok ideig ócsárolták kritikusi; és milyen kár, hogy az utókor Shakespearenek emelt szobrot, nem pedig britikusoknak! Milyen főlemelő érzés lenne, a balga kritikuskok szobrai előtt állva, a Shakespeare nagyságán merengeni!

Buda várát 1849-ben hősi rohammal bevették a magyar honvédek; s hol vannak mindazok, akik e hősi rohamban elestek?

Ott fekszenek a vár alatt, közös sírban és névtelenül.

Hentzi tábornok szobra pedig ott díszelleg a tér közepén, megkoszorúzva anygal keze által.

S ezt látni magyar embernek főlemelő érzés!

Jutott-e valaha eszébe valakinek, az aradi vértanúk emlékszóbrát ugyaarra a helyre állítani, a hol ók utolsó lehelnek?

Jutott-e eszébe valakinek azt indítványozni, hogy emeljünk tizenhárom szobrot a tizenhárom akasztófa helyére?

Dehogy jutott! — Azt mondták volna rá: mire való lenne e provokáció?

De azért a Hentzi-szobor ott áll ma is Budavár közepén, és vannak, a kik ama lappal együtt főlemelő érzéstől dagadnak, s e szoborban a magyar szabadságharcz dicsőségét látják.

Jutott-e valakinek eszébe a Batthyány-mauzoleumot az új épület északi falához állítani, oda, a hol Batthyány Lajos kisenvedett?

Dehogy jutott! — kivitték e mauzoleumot a kerepesi temetőbe, mert mire való lenne folyton fölteni a multnak sebeit?

De azért a Hentzi-szobor ma is ott áll Budavár közepén, és a kormánypárti lap, mint Don Juan a lovas kőszobor mellett, nevetve halad el mellette, s büszke jó kedvében meghívja vacsorára.

Valóban! milyen kár lenne elvinni a Hentzi-szobrot onnan, a hol most van!

Ha a Hentzi-szobrot elvinnék mostani helyéről, a magyar nemzetet a szabadságharcz Ábrányi Kornél ezikke a „P. N.”-ből.

dicsőségére, Budavár hősie bevételere Budavár bástyái közt nem emlékeztetné senki és semmi!

Hol emeljük hát ezután szobrot a magyar alkotmányok?

Szadova mezején!

Hol emeljük szobrot Benedek tábornoknak?

A most épülő új parlamentnek kupoláján?

S hol emeljük majd szobrot Kossuth Lajosnak?

A bécsi Burg udvarán!

Mindezek másokban is épp oly főlemelő érzéseket fognak ébreszteni, mint bennünk ébreszt a Hentzi-szobor a budai várban.

És talán nem is fog pénzünkbe kerülni, mert hiszen a Hentzi-szobrot se mi emeltük, és ime mégis nekünk szolgál. A mi dicsőségünket hirdeti és a mi önértelünket emeli magasra.

Csak okosak legyünk és praktikusak! És soha sem eshetik meg rajtunk semmi megalázás és semmi szégyen. Erre tanít bennünket a Hentzi-szobor.

S ezek után csak egyet sajnálhatunk!

Milyen kár, hogy Budavárának bevételekor nem sikerült a lánczidat a légbe röpiteni!

Most ott állnak a magányos oszlopok a Duna közepén s azt mondhatók: ezek az oszlopok emlékeztetnek minket azokra az időkre, mikor a magyar nemzet a lánczokat összetörte.

Lánczok! bilincsek!

Sokféle bilincsek vannak a földön a rózsástól a vasig. De egy sincs olyan köztük, mely jobban szoritana, mint az ostoba állszemérem.

Tegyenek a Hentzi-szobor fölé egy kakuktojást, nevezék el a Györgyi teret budai Dandio György-terének, s irassák meg Moierrel a magyar szabadságharcz történetét!

Helyi hírek.

* József főherczeg tegnap d. u. a helyi vasút külön vonatára ült, a mely ezuttal az erdőig nem vett megállapodást. Ő fenségének társaságában volt az ebédli társaság, csaknem teljes számmal. Odakint ő fensége megtekintette a katonai céllövő heijiséget s hosszabbabb időzött kint. Ezután kíséretével együtt bement a nagyerdői vígadónak, ez alkalomra feldíszített nagyterembe, a hol helyet foglaltak, de a főherczeg sem ételt sem italt nem izlelt, csupán a kíséret étkezett. Hat óra után a társaság ismét a külön vonatra ült s fél 7-kor az „Arany Biká”-ban (az általunk tegnap közölt menu szerint) vacsorához ültek. József főherczeg csakhamar nyugalomra tért s ma korán reggel felkelvén és megreggelizvén, kíséretével együtt a város ötös díszfogatára ült s mintegy fél órát töltött el az államvaspályá indóházában. Ott várták a katonai méltóságokon kívül gróf Degenfeld József főispán, Srmonffy Imre kir. tan. és polgármester, Boczkó Sámuel főkapitány sat. a főherczeg ezuttal is a legjobb benyomások között hagyta el városunkat. Megemlítjük még, hogy az „Arany Biká”-ból való távoztakor a főherczeg azt mondta Fejér Hermann vendéglősnek, hogy „mindenkor szivesen jó a városba s itt igen jól találja magát!”

* A huszfélszázé szövetkezet tárgyában a következő felhívások keringenek: „Van

szándékát, sőt úgy látszik, hogy a kísértéseket a műveltség okozza.

A férfiak leggyakrabban a kötelet, a nők a vizet választják és egyáltalában ritkábban használják a tegyvert.

Ha az öngyilkosság nemesebb okokból származik, akkor következetesen az öngyilkosság neve is tisztességesebb lesz; szerelmeben csalódott ember nem akasztja fel magát, hanem főbe lövi magát vagy vízbe ugrik. A közönséges büntények okozta öngyilkosságoknál az öngyilkosság neve is közönséges, szóval megvető.

A mi századunkra szomorú és jelentőség-teljes, hogy az emberek kiválóképen életuntásgból, részegségből, könnyelmű életből lesznek öngyilkosokká. Vannak egyéni okok s: családai békétlenség, büntetésöl való félelem, szegyeenzet, lelkiismeret furdalása, életuntás, szuevedélyek, megelégedetlenség, haláleset.

Az öngyilkosság nem a szabad akaratöl, hanem a lelek gyengeségétöl függ. Bármilyen is a felsorolt lelki és testi bajok közül osztályrésznünk, megszabadulunk az erőszakos haláltól, ha lelkünk ereje ép és tiszta. Csak bűnös ember folyamodik gyáva módon pisztolyhoz. Ha volt valakinek ereje vétkezni, legyen ereje is szenvedni és e szenvedés közben gondoljon a könyörölő Istenre, higgyen egy igazságos bíróban és remélje az emberek bocsanatát és akkor tisztán, vagy legszább is a társadalommal kiengesztelődve léphet majd az emberek közé újra.

Azért tehát Istenben való több és alaposabb hitet; a törvények iránt nagyobb tiszteletet; önmagunk és felebarátaink iránt mélyebb, tisztább szeretetet és az öngyilkosok apadni fognak.

Szóllósy Károly.

Adelön szokatlan felindulás vett erőt, csakhamar leküzdé azt, s a legszívélyesebben üdvözli Arthur.

— Önök bizonyára nem ismerik egymást — szölt. Bemutatom önöknek Zeleméry Arthur rokonomat.

A fiatal huszárnagy, kihez Adél beszédét inténi látásköz, felállott. §

Veszedelmesen szép alak volt, abban a hódító egyenruhában. Gesztenyeszin haja, deli természetű, szabályos szép arczzsal, szelleges kék szemekkel. Látszott rajta, hogy szépségének teljes tudatával bír, elárulta azt a fürteire, öltözetére fordított gond, az a kiszámítás, melylyel beszéd közben, kellemes mosoly hiatt ragyogó fogsorait mutogató.

— Örvendek — szölt büszke csengő hangon, megahajtvá — a szerencsének. Én Korinszky gróf vagyok, ez urak itt barátaim Abay Eduárd és Szigeti Loránd.

Arthur kezet fogott valamennyivel. Finom uracsok voltak ezek is, felpiperézve a legújabb divat szerint, minőkkel mindenütt találkozzunk, kiknek egész életük semmitveséből, nagyzoalásból áll.

— Remélem uram többször találkozunk, megismerem egymát, barátok leszünk — szölt az őrnagy, meglepéssel fürkészve Arthur hideg arczzvonásait.

Arthur hideg, nyugodt maradt.

Adél kezével intett s az urak helyet foglaltak.

— Kérdés — szövé tovább a társalgát, Adél, az őrnagy által megkezdett után — lehet és soká szerencsénk Zeleméry urhoz. Nem unja-e meg a mi csendes kiviárosi életünket. Nem ragadja-e vissza vágya Amerikába?

— Nem lehet az! — mondá a szép huszártiszt epés pillantást vetve Adél halvány arczzára — és pedig nemcsak azért, mivel e kedves városban, ily körben az unalomról szó

szerencse a tisztv. iparosköz kezet r o s u n g y a s z t a s s a n a k s z a b á l y o k t e h á t e z e n h u a l á b b i , s z i v e s k e d t a r t á s a i g l e g a l á b b b e l e p a m ü k ö d e s e s z ö v e t k e z e a l a p r e z e m e g t a r t a s k ö z l e n d ö , n a k . T a r t o b i z t o s i t j u k v a l ö r e z t l e g i n e l j ö s e n k i e l e h a t n i . A b e n : S z e l e n k e , i g a z g a t ó j e .

szocialis, iparos ifjuletebe, s volt felelő kijelentés szem közt sem sejtve embert, s úgy a cas nös vend g r ö f n e s e g e l y u g y o n d a a d u h a . E g y a l l i t o t t s e m m a n y t v e r e v o l e a b l a k h o g y a t b a b a s o m e l y p e n t k e s ö b b t ö a k i k k e l t e r t e b e) e p o h á r s e r o t t t a l a j a p e n z e n a k . E p p e n a k „ M o s t g y i t i s n e t e d e m a s a z o m i t e t t e k e s , F r j e l á t s z i k — k i a l l i t a s h a m e g i f g y e l m e t .

* O z ö l j ö k a k a l m á v a l p r o g r a m m a n ö 12 - e n é r k e z ö v e z á s é s i s t é t t e r m e b e .

*) E s z a m a , — n y i h u s t f o

sem lehet merem a nával má melyről k magyar a nem, ugy

— szölt évig vol Addig his ismerőse nak, a h o l . A B f e n y e , H e t e k v e l e m d e l i b á j i a t b a j m i a t h a l n i . É s

— v e v é a t n o s s á g b a n t ö r t e n k t e l e t r e m é t e n e m b e p é l d á u l a b i z o n y n e t e s ; s o k d e n h a t o s

Arth Ezeköl vart. Meg

nem hatá rgyban nem az e elhatároz hetem, Szigeti u sugallatá eredmé keserűsé

Budavár hősies bevételére Buda-... közti nem emlékeztető senki és... emeljünk hát ezután szobrot a ma-... emeljünk szobrot Benedek tábor-... emeljünk majd szobrot Kossuth... Burg udvarán!

szerencsénk Uraságodat értesíteni, miszerint a tisztv. egyesület kezdeményezése folytán, az iparoskör részvétele mellett megtartott érte-... Helyi hírek. A főherceg tegnap d. u. a helyi... A főherceg tegnap d. u. a helyi... A főherceg tegnap d. u. a helyi...

szerecsénk Uraságodat értesíteni, miszerint a tisztv. egyesület kezdeményezése folytán, az iparoskör részvétele mellett megtartott érte-... * A csavargó. Tegnap d. u. egy mar-... * Eljegyzések. Karai Sándor, a főis-... * Külföldi vendég. Érdekes angol vendége... * Elfogott tolvaj. A hortobágyi barom-... * A függ. körnek eddig 418 beiratko-... * Husarak megállapítása bejelentve 1886.

szerecsénk Uraságodat értesíteni, miszerint a tisztv. egyesület kezdeményezése folytán, az iparoskör részvétele mellett megtartott érte-... * Eljegyzések. Karai Sándor, a főis-... * Külföldi vendég. Érdekes angol vendége... * Elfogott tolvaj. A hortobágyi barom-... * A függ. körnek eddig 418 beiratko-... * Husarak megállapítása bejelentve 1886.

szerecsénk Uraságodat értesíteni, miszerint a tisztv. egyesület kezdeményezése folytán, az iparoskör részvétele mellett megtartott érte-... * Eljegyzések. Karai Sándor, a főis-... * Külföldi vendég. Érdekes angol vendége... * Elfogott tolvaj. A hortobágyi barom-... * A függ. körnek eddig 418 beiratko-... * Husarak megállapítása bejelentve 1886.

szerecsénk Uraságodat értesíteni, miszerint a tisztv. egyesület kezdeményezése folytán, az iparoskör részvétele mellett megtartott érte-... * Eljegyzések. Karai Sándor, a főis-... * Külföldi vendég. Érdekes angol vendége... * Elfogott tolvaj. A hortobágyi barom-... * A függ. körnek eddig 418 beiratko-... * Husarak megállapítása bejelentve 1886.

Schwarzseidene Faille Francaise. Surah. Satin merveilleux. Satin Luxor. Atlasse Damaste Ripse und Taffete fl. 1.10 per Meter bis fl. 8.80 (in ca. 120 verid. Qual.) verfertigt in einzelnen Maben und Stücken zollfrei ins Haus das Seidenfabrik-Depot G. Henneberg (f. und f. Postlieferung), Zürich. Winter umgebend. Briefe kosten 10 fr. Posta. (L)

Szedlak József
debreczeni férfi szabó
Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy itteni üzletembe a tavaszi és nyári szövetek megérkezvén, megrendelés végett a t. közönség szolgálataira állanak.
Kész férfi ruha raktáramat pedig az idejéhez képest berendeztem, s ezen saját szabásom és gyártásom termékei, határozott áron állanak a t. közönség rendelkezésére.
Alázatos szolgálója
Szedlak József
férfi szabó.

A LEGJOBB
GZIGARETTA PAPIR
a valódi
LE HOUBLON
francia gyártmány.
Gawley és Henry-től Párisban.
Utazásokon mindenki ovatuk.
Ezen papiros Dr. Pohl J. J., Dr. Ludwig E., Dr. Lippmann E. urnak, a bécsi egyetem vegytan tanarai által a legmelegben ajánlatik, még pedig kitűnő volta, s határozottan tökéletes tisztaságánál fogva, s mert ehhez az egészségre nézve káros betojással tirt semmin mő anyag nincs vegyitve.

500 A PÉTELES
FAC-SIMILE DE L'ANTIQUETE 17, rue Béranger, à PARIS

CZIGELKAT
L A J O S forrás.
I S T V Á N-forrás.
Gyógyvíz Borvíz
elsörendű, kipróbálva és orvosi tekintélyek részéről a legmelegebben ajánlva.
legdusabb szik- és szénasav tartalmu Európa valamennyi ásványvizei között.
A forrás kezelősege
CZIGELKAN
Sáros megye.

(Haroska szabadalma) **Szallithato mezei aczel-vasutak.** (Haroska szabadalma.)

Legcélszerűbb és legolcsóbb szállitható vagy állandó vasut, gazdaságok, erdészetek, téglagyárak, bányák, raktárak, pinczék, gyárak és istállók számára, ugyszintén kisebb városok és gazdaságok egymásközi összeköttetésére stb. **Haroska F. Budapest, V. váci-körut 58. sz. alatt.**

Nemzetközi versenykaszálás Apez-Szanton 1885.
Legmagasabb kitüntetés: I. és II. díj.

A fűkaszáló és aratógépek közt kétségkívül a minden vilákiállításon és nemzetközi versenyen a világ legjobbjainak elismertettek az eredeti
M E C O R M I C K
szálit a legolcsóbb áron
M Ü L L E R E M I L
gépek és eszközök a gazdaság számára. **Budapest, V. váci körut 76, az osztrák magy. vasuti indóház közelében.**

ÉSZAKMAGYARORSZÁGI
egyesített
kőszénbánya és iparvállalat részvény-társulat.
Ajánljuk
kitűnő minőségű hazai kőszénterményeinket
gyári-, gazdasági- és házi célokra
a legjutányosabb árak mellett.
Rendelményeket kérünk központi irodánkba
Budapest, Erzsébetér 3. sz. alatt intézni.
Az igazgatóság.

KITÜNTETÉS SZEGED 1876 **KITÜNTETÉS SZÉKES-FEHÉRVÁR ezüstérem 1879.**

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

KUTASI IMRE
KÖNYV- és KÖNYOMDÁJA
DEBRECZEN, Főpiacz. Sz. NAGY KAROLY ház.
Ajánlja magát mindentéle

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK
gyors és pontos elkészítésére; elvállal:
tankönyveket, hirlapokat és folyóiratokat minden nyelven, ét- bor- és árlapokat;
diszmvéket arany- ezüst és színyomatban; a törvénykezéshez megkivántató
ROVATOZOTT IVEKET;
diszes egybekelési- és látogató-jegyeket.
Szóval a nyomdászat köréhez tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül, a legjutányosabb árban eszközöltetnek.
A papir gyári árban számittatik
HIRDETÉSEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő **DEBRECZEN** cz. hirlapban a legolcsóbban számítva közé teszek.

KUTASI IMRE.
könyv- és könyomda-tulajdonos.

DEBRECZENBEN, FŐPIACZ, SZ. NAGY KÁROLY ház.

KITÜNTETÉS LONDON **DISZOKLEVÉL 1871-ben.**

1886.
Első...
Helyen...
Fő...
Nagy...
Egy...
A lap...
1864...
Első...
OSÁTHY...
Kor...
KUTA...
Jansz...
(r. e.)
czikket...
magukat...
Jansz...
rancs...
mennek...
megkoszorú...
ját. Jansz...
szédet...
Urain...
ját és előde...
tartja. E cz...
uok s nehár...
a fegyverne...
a cs. kir. h...
összekötvé...
raiknak!"
Ugron...
képviselők...
ják a minis...
minisztereln...
nemzet nag...
tű budap...
zett ki) n...
t a p i t a...
eljárását...
lajdonképen...
tott róla, h...
Ezt a felfo...
hivatalos...
ménye is...
Legha...
Tisza beszéd...
állás alapján...
nek száduok...
sőbbre, ilye...
Ugy, hogy n...
fenn semmi...
nek s tapint...
de egyszer...
hogy két...
h a t t e, h...
nek, kee...
ben tart...
sőbb h...
megkövetel...
be egyfelől...
mány ebben...
azt a ha...
mely ill...
kint t t b...
A dics...
Tisza e pill...
kása dicsőse...
volna mind...
nya alatt a...
következt...
Pester Lil...
melyből vis...
A DE...
Tal...
(Kos...
A mid...
kontar fil...
azon szádu...
zik kiadni...
cióival, az...
csak ne is...
hogy nála...
mitaui.
Kosa u...
kézirata...
kedvet kap...
omlóttek e...
genre- és...
művész, h...
nem végz...
rint val...
Nagyon...
lelkese...
in a gyar...
a midon...
mint a fra...
melynek...
terija az...
vaskos tr...
gát a rég...
regi Jókai...
szakába, a...
ven csordul...
pedtje.